

DRAMMEN KOMMUNE

UTSKRIFT AV MØTEBOK / Bystyret

Saksnr:	112/08	Saksbeh.	Lene Orsten Haugland
Arkivsaksnr.	08/2670-28	Org.enhet	Plan og økonomi
Møtedato	16.12.2008	Utvalg	Bystyret

HØRING - FORSLAG TIL LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

Vedtak:

Det avgis høringsuttalelse i samsvar med saksutredningen.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Lene Orsten Haugland
Arkivsaksnr.: 08/2670-24

Arkiv: H43
Dato: 24.11.08

HØRING - FORSLAG TIL LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

INNSTILLING TIL: Bystyrekomite helse, sosial og omsorg/Bystyret

Administrasjonens innstilling:

Det avgis høringsuttalelse i samsvar med saksutredningen.

Nils Fr. Wisløff
rådmann

Lars Bjerke
helse- og sosialdirektør

HØRING - FORSLAG TIL LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

Innledning/bakgrunn for saken

Barne- og likestillingsdepartementet har sendt på høring et forslag om lovfesting av krisesentertilbudet. Forslaget innebærer lovgivning og ny forvaltnings- og finansieringsordning for krisesentertilbudet til personer utsatt for vold i nære relasjoner. Forslaget er en oppfølging av Soria-Moria erklæringen. Høringsfristen er 15. januar 2009.

Saken har vært forelagt berørte faginstanser, herunder kommuneadvokaten.

Saksutredning

Høringen legger opp til at det utarbeides en egen lov som pålegger kommunen ansvar for å sørge for at personer utsatt for vold i nære relasjoner og medfølgende barn gis hjelp og oppfølging i form av et godt og helhetlig krisesentertilbud. Krisesentertilbudet skal sees i sammenheng med de andre tjenestetilbudene i kommunen.

Forslaget stiller ikke krav om spesielle løsninger, og kommunen kan selv velge hvordan den vil organisere, drifte og lokalisere krisesentertilbudet. Kommunen kan selv drive krisesentertilbudet, det kan etableres et interkommunalt samarbeid eller kommunen kan kjøpe tjenestene av private aktører. Departementet legger til grunn at kommunene i størst mulig grad vil inngå driftsavtaler med eksisterende krisesentre.

Forslaget legger opp til at kommunene får ansvar for å gi følgende tilbud:

- Et krisesenter eller tilsvarende gratis heldøgns, trygt og midlertidig botilbud, der brukerne mottar støtte og veiledning.
- Et gratis dagtilbud hvor brukerne mottar støtte og veiledning.
- Telefonvakt/heldøgns råd og veiledning per telefon.
- Informasjon om rettigheter og bistand til kontakt med øvrig tjenesteapparat
- Oppfølging i reetableringsfasen

Målgruppen for krisesentertilbudet er alle personer utsatt for vold i nære relasjoner. Det foreslås å lovfeste kommunenes plikt til å sørge for god ivaretagelse av medfølgende barn. Departementet anbefaler at kommunen som hovedregel sørger for at voldsutsatte kvinner og menn ikke bor sammen. Det anbefales at kommunens krisesentertilbud først og fremst innrettes for kvinner og medfølgende barn, men at kommunen har en leilighet i beredskap som kan brukes av menn.

Lovutkastets bestemmelser gjelder for alle som oppholder seg i Norge. Det stilles ingen vilkår om norsk statsborgerskap, at oppholdet er av en viss varighet, eller tilknytning i form av arbeid eller utdanning, for å kunne oppsøke et krisesenter. Departementet vil imidlertid vurdere om loven bør inneholde en forskriftshjemmel som begrenser kommunenes ansvar overfor voldsutsatte som ikke har lovlig opphold i Norge

Lovforslaget legger videre opp til at brukeren får rett til kvalifisert tolk når situasjonen tilsier det. Departementet vil videre vurdere behovet for å stille krav til fysisk sikring av lokaler og kompetansekrav til ansatte ved et krisesentertilbud. Det foreslås i tillegg å innføre krav om

politiattest for personer som skal ansettes etter tildeles oppgaver som muliggjør vold og overgrep mot brukere på et krisesenter.

Det legges opp til at kommunen skal føre internkontroll med krisesentertilbudet, og at fylkesmannen fører statlig tilsyn med tilbudet. Når det gjelder forslaget økonomiske og administrative konsekvenser, legges det til grunn at midlene til krisesentertilbudet fordeles gjennom rammetilskuddet til kommunene.

Drammen kommune er vertskommune for Betzy krisesenter. Krisesenteret har i dag etablert et samarbeid med seks kommuner i Buskerud, samt Sande og Svelvik i Vestfold. Modum kommune vil bli samarbeidskommune fra 2009. Rådmannen arbeider for tiden med å regulere forholdet mellom Drammen kommune og de øvrige samarbeidskommunene gjennom inngåelse av forpliktende samarbeidsavtaler.

Betzy krisesenter er et heldøgns lavterskeltilbud for personer som har vært utsatt for overgrep eller vold i hjemmet, samt deres barn. Krisesenteret oppfyller i dag mange av kriteriene i det foreliggende lovforslaget. På noen områder må det imidlertid foretas endringer for å kunne oppfylle kravene i loven.

Lovforslaget stiller krav om at krisesentrene skal ha et tilbud for menn, og departementet anbefaler at dette ivaretas ved at krisesentrene har en leilighet til disposisjon som kan benyttes av menn. Betzy krisesenter har i dag ingen tilbud for menn. Dersom Betzy skal kjøpe eller leie en egnet leilighet for denne målgruppen, vil dette medføre betydelige merutgifter. Betzy er heller ikke tilrettelagt for kvinner med funksjonsnedsettelse. Det vil bli foretatt en oppgradering av bygningsmassen ved Betzy krisesenter for om lag 1 million kroner i 2009, jf. Økonomiplan 2009-2012.

Lovforslaget stiller videre krav om at krisesentrene skal sørge for god ivaretagelse av medfølgende barn. Det påpekes blant annet at krisesentrene skal ha egne lekerom/aktivitetsrom og trygge utearealer for barn. Det vil være behov for fysiske utbedringer både ute og inne for at Betzy skal kunne oppfylle disse kravene. Dette vil medføre økte utgifter.

Det har den senere tiden blitt foretatt en sikkerhetmessig oppgradering av Betzy krisesenter. Lovforslaget legger til grunn at det kan bli aktuelt å utarbeide en egen forskrift om fysisk sikring av krisesentrene. Dersom en slik forskrift vil stille strengere krav til sikkerheten ved krisesentrene, vil dette kunne innebære behov for ytterligere sikkerhetsmessige oppgraderinger av Betzy.

Lovforslaget legger videre til grunn at det kan bli aktuelt å utarbeide en forskrift som stiller krav til kompetansen til de personer som jobber ved krisesenteret. Det er per i dag vanskelig å forutsi om en slik forskrift vil kunne få økonomiske eller personellmessige konsekvenser for Betzy krisesenter. Samtidig må det tas høyde for at Betzy i dag har mange frivillige medarbeidere. Dersom det blir aktuelt å gi flere medarbeidere fast ansettelse i kommunen, vil dette medføre høyere lønnsutgifter.

Lovforslaget legger til grunn at de tjenestene kommunene får ansvar for etter loven skal være gratis for brukerne. Brukerne av Betzy krisesenter må i dag betale et mindre beløp per døgn for kost. Dette vil trolig måtte endres dersom lovforslaget vedtas.

Det legges i lovforslaget til grunn av krisesenteret som en av sine oppgaver skal gi brukerne tilbud om oppfølging i reetableringsfasen. Betzy krisesenter gir også i dag støtte til brukerne i

reetableringsfasen. En lovfesting av denne oppgaven innebærer imidlertid at det må avsettes økte ressurser til dette arbeidet. En del av reetableringen innebærer å hjelpe brukerne med å etablere seg i ny bolig. Drammen kommune har i dag et anstrengt boligmarked for gruppen sosialt vanskeligstilte, noe som kan medføre en ytterligere utfordring i dette arbeidet. I forbindelse med reetablering i ny bolig må det også tas hensyn til sikkerhetsaspektet. Dette vil ikke minst være viktig for personer som har vært utsatt for tvangsgifte eller trusler om tvangsgifte.

Det fremgår av høringsnotatet at minoritetskvinner og personer utsatt for menneskehandel utgjør en stor og voksende andel av de personer som i dag oppsøker landets krisesentre. Oppfølging av disse to gruppene, ikke minst i reetableringsfasen, vil kreve ekstra ressurser og god kompetanse. Drammen kommune har en stor minoritetsbefolkning, og denne gruppen vil øke i årene som kommer. Rådmannen forutsetter at de økte kostnadene knyttet til å kunne gi minoritetskvinner og – menn, samt personer utsatt for menneskehandel, et godt tilbud ved krisesentrene reflekteres i de økonomiske rammebetingelsene.

Det er i dag etablert en statlig tilskuddsordning for krisesentrene. Ordningen legger opp til at kommunene dekker 20 prosent av driftsutgiftene, og at dette deretter vil utløse et statlig tilskudd på 80 prosent. Dagens finansiering av Betzy krisesenter følger denne modellen. Departementet anbefaler at krisesentrene i fremtiden skal finansieres gjennom rammetilskuddet til kommunene. Rådmannen legger til grunn at den nye finansieringsmodellen ikke skal medføre økte utgifter for kommunene. Departementet må i vurderingen av forslaget økonomiske konsekvenser også ta høyde for at en lovfesting av krisesentertilbudet med tilhørende krav til innholdet i tjenesten mest sannsynlig vil medføre økte utgifter for kommunene.

Det legges i høringsutkastet opp til at kommunene i størst mulig grad skal inngå driftsavtaler med eksisterende krisesentre. Rådmannen legger til grunn at dette forholdet må sees i sammenheng med anbudsregelverket, da det ikke vil være ønskelig å komme i en situasjon som innebærer konkurranse mellom ulike krisesentre ved at kommunene vil måtte sette krisesentertilbudet ut på anbud. Dette forholdet er ikke berørt i departementets høringsnotat. For å kunne opprettholde et godt tilbud og en økonomisk forsvarlig drift ved Betzy krisesenter, vil Drammen kommune være avhengig av å inngå samarbeidsavtaler med andre nærliggende kommuner.

Administrasjonens bemerkninger

For at alle landets innbyggere skal være sikret et godt krisesentertilbud, anbefaler rådmannen at Drammen kommune støtter prinsippene i det foreliggende høringsutkastet om lovfesting av krisesentertilbudet. Etter rådmannens vurdering innebærer forslaget en kvalitetsheving av det tilbudet som allerede i dag eksisterer på landsbasis. Det faktum at forslaget legger til grunn at det skal føres internkontroll og statlig tilsyn med krisesentertilbudet, vil også kunne bidra til økt kvalitet og bedre kontroll med tilbudet.

Lovforslaget stiller en rekke kvalitetskrav, kompetansekrav og krav til utforming av bygningsmassen ved krisesentrene som vil medføre økonomiske konsekvenser for kommunene. Lovforslaget legger videre til grunn at krisesentrene skal finansieres gjennom rammetilskuddet til kommunene. Rådmannen anbefaler at Drammen kommune setter som en forutsetning at lovforslaget ikke medfører økte utgifter for kommunen, og at kommunens eventuelle merutgifter som følge av lovforslaget kompenseres av staten.